

*Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. МІ. Пирогова
Департамент охорони здоров'я та реабілітації Вінницької обласної
державної адміністрації
ВГО «Асоціація фармакологів України»
Українське біохімічне товариство*

Актуальні питання фармакології та медичної біохімії

**Матеріали науково-практичної конференції з
міжнародною участю, присвяченої 100-річчю з
дня народження проф. О.О. Столярчука**

15-16 жовтня 2020 року

Вінниця - 2020

*Ministry of Health of Ukraine
National Pirogov Memorial Medical University, Vinnytsia
Health and Rehabilitation department of Vinnytsia regional state
administration
Association of Pharmacologists of Ukraine
Ukrainian Biochemical Society*

Current issues of pharmacology and medical biochemistry

*International scientific-practical conference, devoted to the
100 anniversary of prof. O.O. Stolyarchuk
October, 15-16, 2020*

Vinnytsia - 2020

УДК: 615+577.1:06.3

Редакційна колегія:

Мороз В.М., голова оргкомітету, ректор Вінницького національного медичного університету і. М.І. Пирогова, **Бухтіарова Т.А.** - головний спеціаліст МОЗ України з фармакології, директор ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України», **Волощук Н.І., Степанюк Г.І., Заїчко Н.В.**

В збірнику представлено результати експериментальних і клінічних досліджень, присвячених сучасним аспектам фармакології, клінічної фармакології, медичної біохімії. Наведені результати доклінічного вивчення нових біологічно активних сполук, отриманих в результаті хімічного синтезу, їх фармакодинаміки, фармакокінетики, розкриття та уточнення механзмів їх дії. Частина публікацій присвячена клінічним спостереженням за умов фармакотерапії різних захворювань, оцінка ефективності та безпеки використання сучасних лікарських засобів.

Окрему увагу приділено сучасним проблемам викладання у вищій медичній школі. В збірнику також містяться біографічні матеріали, фотографії та спогади колег, учнів та однодумців про видатного фармаколога професора О.О. Столярчука.

За зміст опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори

Актуальні питання фармакології та медичної біохімії / Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю з дня народження проф. О.О. Столярчука, 15-16 жовтня 2020 року. – Вінниця, 2020. - 180 с.

ВИЗНАЧЕННЯ СУМАРНОГО ІНДЕКСУ ЕНДОГЕННОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ ОРГАНІЗМУ

Коробко Ю. Є., Коноплицький В. С.

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова,
м.Вінниця, Україна
lundqist747@gmail.com

Вступ. Дослідження було присвячене стандартизації визначення рівня ендогенної інтоксикації за допомогою нового сумарного індексу ендогенної інтоксикації (СІЕІ), що є важливим в практиці лікарів-хірургів під час діагностики гострого апендициту. Даний індекс розраховується на основі розширеного загального аналізу крові.

Метою роботи була розробка нового сумарного індексу ендогенної інтоксикації організму при гострому апендициті.

Матеріали і методи. Визначення СІЕІ проводилось у 300 госпіталізованих у ВОДКЛ дітей з болями в животі за формулою:

$$СІЕІ = \frac{ІСЛШОЕ + ІЗЛ}{2} = \left(\frac{(Л \times ШОЕ)}{100} + \frac{(e + б + п + с + ю + мц)}{(мон + лім)} \right) / 2,$$

де: Л – кількість лейкоцитів; ШОЕ – швидкість осідання еритроцитів; е – еозинофіли; б – базофіли; п – паличкоядерні нейтрофіли; с – сегментоядерні нейтрофіли; мц – міелоцити; мон – моноцити; лім – лімфоцити; СІЕІ в нормі складає $1,42 \pm 0,06$ ум. од. Групою порівняння були 100 здорових дітей. У дітей з абдомінальним больовим синдромом, у яких в результаті до обстеження гостра хірургічна патологія була виключена, СІЕІ дорівнював $2,31 \pm 0,32$ ум. од. ($p < 0,05$). У пацієнтів з деструктивними формами гострого апендициту без перитоніту СІЕІ дорівнював $3,52 \pm 0,45$ ум. од. ($p < 0,05$). У пацієнтів з деструктивними формами гострого апендициту з перитонітом СІЕІ був на рівні $3,80 \pm 0,31$ ум. од. ($p < 0,05$).

Результати та обговорення. Більше ніж двократне збільшення величини СІЕІ відмічалось у дітей з деструктивними формами гострого апендициту. СІЕІ у дітей при гострому апендициті володіє високою чутливістю (93%) та специфічністю (92%).

Висновки. Розрахунок величини СІЕІ дозволяє оцінити ступінь ендотоксемії. Перевищення величини СІЕІ більше ніж в два рази засвідчує наявність у дитини ендотоксикозу характерного для деструктивних форм гострого апендициту, перевищення індексу більше ніж в 2,5 рази вказує на можливе виникнення ускладнення – перитоніту.

ЗМІСТ

Мороз В.М. Професор О.О. Столярчук – гордість нашого університету, засновник Вінницької школи фармакологів..... 4

Розділ 1. Фармакологія

Волощук Н.І., Орленко О.Б. Дослідження аналгетичних властивостей n-(γ -амінобутирил)-1-аза-4,7,10,13-тетраоксациклопентадекану гідрохлориду на моделі термічного подразнення у щурів..... 7

Галенко-Ярошевский П.А., Гулевская О.Н., Лебедева С.А., Павлюченко И.И., Целуйко К.В., Задорожний А.В., Попков В.Л., Чуян Е.Н., Раваева М.Ю., Галенко-Ярошевский (мл) П.А. Композиция мафусола и рексода как дерматопротективное средство при редуцированном кровообращении в коже на фоне нормогликемии и сахарного диабета, осложненного экзогенной гиперхолестеринемией ... 9

Годован Н.Л., Таран І.В., Лозинська М.С. Дослідження морфологічних ознак антрациклінового ураження міокарда щурів за його системного та локального застосування.....10

Гуцу И.А., Бачински Н.Г. Методологические аспекты изучения средств с противовоспалительным действием 19

Зупанець І.А., Безугла Н.П., Сахарова Т.С. Етіопатогенетичне обґрунтування застосування фітонірингових лікарських препаратів як біокоректорів дисбалансу мікробіоти 22

Казунін М. С., Агібайлов М. В., Швець В. М., Білай І. М., Коваленко С. І. Дизайн перспективних гепатопотекторів в ряду заміщених птеридин-2,4(1*h*,3*h*)-діонів.....24

Карацуба Т., Таніна С., Хавич О., Шаяхметова Г., Чайка Ю. Посилення пухлиноутворення та метастазування за умов введення терапевтичних доз верапамілу на моделях саркоми 180 та епідермоїдної карциноми легенів Льюїс.....28

Красовська Н.І., Ставицький В.В., Шабельник К.П., Антипенко О.М., Носуленко І.С., Берест Г.Г., Воскобойнік О.Ю., Коваленко С.І. Заміщені піроло[1,2-*a*]азоло-(азино-)[*c*]хіназоліни – перспективний клас протизапальних агентів.....29

Крамар Г.І., Степанюк Г.І., Альчук О.І. Механізми реалізації знеболуючої дії сполуки пк-66..... 33

Кудіна О.В., Штриголь С.Ю., Колобов О.О. Доклінічні дослідження впливу олігопептидів-гомологів фрагменту АКТГ₁₅₋₁₈ на показники лейкоцитарної формули щурів за умов гострої гіпотермії 34

Пашинська О.С. Дослідження впливу лецитину, омега-3, пірацетаму та цитиколіну на активність когнітивних процесів та поведінкових реакцій у старих щурів	35
Піскун Р.П., Савицька О.О., Лілевська А.А. Морфофункціональне дослідження поліспоніну при атеросклерозі в експерименті	37
Саєнко А.В. Дослідження впливу сполуки МТ279 на статичну та динамічну витривалість в експерименті	39
Серединська Н. М., Марченко О. М., Хоменко В. С., Суворова О.С. Модуляція енбромом гіпотензивної активності амлодипіну у щурів на тлі ревматоїдного артриту, асоційованого з артеріальною гіпертензією	40
Спасов А.А., Кучерявенко А.Ф., Гурова Н.А., Сиротенко В.С., Гайдукова К.А., Халиуллин Ф.А. новое антиагрегантное средство "ангикур" - блокатор P ₂ U ₃ рецепторов тромбоцитов	42
Степанюк Г.І., Драчук О.П., Швидюк С.І. Аналіз роботи системи фармаконагляду у вінницькій області у 2019 році	45
Шевчук Т. І., Піскун Р. П., Горбатюк С. М. Експериментальне вивчення церебро- і кардіопротекторного впливу препаратів з політропними властивостями при експериментальній дисліпопротеїдемії	46
Якубовська В.В., Степанюк Г.І., Король А.П., Степанюк А.Г., Коваленко С.І., Воскобойнік О.Ю. Оцінка безпечності похідного хіназоліну DSK-38 за даними морфологічного дослідження на моделі ад'ювантного артриту	47
<i>Розділ 2. Медична біохімія</i>	49
Головенко М.Я., Мальцев Г.В., Ларіонов В.Б., Редер А.С. Оцінка безпечності домішок активних фармацевтичних інгредієнтів пропоксазепаму	49
Dolhikh N.V., Maslak H.S., Didenko V.I., Shevtsova K.V., Tsokur N.I. Activity of lysosom prostheses in the blood of patients with chronic liver diseases	52
Наконечна О.А., Безродна А.І. Показники антиоксидантної системи крові щурів за умов дії ксенобіотиків	53
Наконечна О.А., Оніщенко А.І., Губіна-Вакулик Г.І., Горбач Т.В., Ткаченко В.Л., Ткаченко М.О., Ткаченко А.С. Вплив енергетичних напоїв на процеси апоптозу та регенерації у серці щурів	54

Некрут Д.О., Заїчко Н.В. Вплив омега-3 поліненасичених жирних кислот та симвастатину на розвиток дисліпідемії у щурів з неалкогольною жировою хворобою печінки, асоційованою з гіпергомоцистеїнемією.....	55
Остренюк Р.С. Вплив кальцитріолу на розвиток системного запалення та рівень гідроген сульфід у сироватці крові за гіпергомоцистеїнемії	57
Сокол А. А. Вплив концентрації sodium dodesil sulfat на цитотоксичні властивості екстракорпорального матриксу.....	58
Струтинська О.Б., Паламарчук І.В. Вплив натрій гідрогенсульфіду на рівень галектину-3 в міокарді та нирках щурів з стрептозототин-індукованим цукровим діабетом	60
Ткаченко А.С. Харчова добавка E407a безпосередньо не стимулює генерацію активних форм кисню при інкубації з лейкоцитами щурів	61
Ткаченко О., Шаяхметова Г., Коваленко В. Комбіноване введення метформіну та ліпофлаону сприяє відновленню про/антиоксидантного статусу сім'яників щурів з метаболічним синдромом.....	62
Яковлева О.А., Гойна-Кардасевич О.Ю. Фармакологіческие биомаркеры – мишени улучшения прогноза идиопатического легочного фиброза.....	64
Яковлева О.О., Ніколова О.М. Нові молекулярні механізми регуляторної функції вітаміну D в синергізмі із кальбідіном	66
<i>Розділ 3. Клінічна фармакологія, фармація</i>	70
Бачински А.Н., Гончар В.И., Скутарь К. Влияние препаратов, применяемых при сердечно-сосудистых заболеваниях на внутриглазное давление.....	70
Бачински Г.Н., Гончар В.И., Бодруг Е.Г. Фармакокинетические особенности бисопролола при сердечной недостаточности	73
Bondarenko L., Shayakhmetova G., Blazhuk I., Voronina A., Kovalenko V. Losartan effects on cytochromes CYP3A, CYP2C and CYP2E1 and reproductive function of young rats with metabolic syndrome.....	76
Василаке Е., Каракаш А., Бачински Н. Преимущество бета-адреноблокаторов при стабильной стенокардии	77
Каракаш А., Василаке Е., Бачински Н. Фармакологические подходы к лечению обострений хронической обструктивной болезни легких	80
Chianu M.G., Mihalachi-Anghel M.S., Vasilache E., Caracas A. Selection of antibiotics in premature newborns.....	83
Коробко Ю. Є., Коноплицький В. С. Визначення сумарного індексу ендогенної інтоксикації організму	86

Марченко І.О., Яковлева О.О. Порівняння лікування гіперпролактинемії каберголіном і бромокриптином	87
Островська Г.Ю., Розколупа Н.В., Петрова Т.А., Чечотіна С.Ю., Розколупа О.О. Застосування біологічно активного гетероглікозиду у лікуванні хронічного рецидивуючого герпетичного стоматиту	88
Солейко Л.П., Солейко О.В., Гиренко К.В. Нітрати та сидноніміни рівнозначні у осіб старших вікових груп	90
Солейко Л.П., Солейко О.В., Гиренко К.В. Лікування хронічної ревматичної лихоманки – погляд у минуле	91
Солейко Л.П., Солейко О.В., Гиренко К.В. Чи достатньо тільки діуретиків?	92
Яковлева О.О., Маслоїд Т.М. Корекція базисною та гіпотензивною терапією інтенсивності та частоти кашлю при хронічному обструктивному захворюванні легень коморбідного з гіпертонічною хворобою	94
Яковлева О.О., Панібратюк О.А. Оцінка впливу коморбідної патології на перебіг ІХС та фібриляцію передсердь на тлі прийому варфарину	95
<i>Розділ 4. Питання викладання у вищій медичній школі</i>	97
Волощук Н.І., Денисюк О.М. Особливості роботи кафедри фармакології в умовах дистанційного навчання: перший досвід	97
Марчак Т.В., Мельник А.В. Досвід викладання біоорганічної хімії в умовах онлайн навчання	98
Сирова Г.О., Присяжний О.В., Завада О.О. Позитивний досвід організації дистанційного навчання на базі кафедри медичної та біоорганічної хімії харківського національного медичного університету... ..	99
<i>Розділ 5. Спогади про вчителя, друга, колегу</i>	102
Столярчук О.О. О себе. Искать, творить, не бояться трудностей	103
Волощук Н.І. Моєму Вчителю з пошаною і вдячністю	107
Степанюк Г.І. Пишаюся ім'ям вихованця Вінницької школи фармакологів	110
Галенко-Ярошевский П.А. Мой учитель: он – рядом, он останется со мной навсегда	115
Піскун Р.П. Учитель	122
Іванова Н.І. Слово про Вчителя	125
Данильчук В.В., Данильчук І.В. Професор Столярчук Олександр Олександрович - наш вчитель, новатор, заслужений діяч вищої школи України	130

Йолтухиський М.В. Проф. О.О. Столярчук – вчений та людина надзвичайної порядності.....	134
Луцюк М.Б. Спогади близького колеги.....	136
Яковлева О.А. Всматриваясь в наше становление.....	138
Солейко Л.П. Мой первый учитель в науке.....	143
Костюк Г.Я. Вчитель-натхненник.....	145
Пушкар М.С. «Спасибо, Сан Саньч!».....	147
Мирзоян Р.С. Вспоминая Александра Александровича Столярчука.....	152
Гончар В.И., Бачинский Н.Г. Александр Александрович Столярчук и Винницкая школа фармакологов.....	154
Петров В.И., Спасов А.А., Тюренков И.Н. Память волгоградских фармакологов об известном украинском ученом, докторе медицинских наук, профессоре, заслуженном работнике высшей школы Украины Столярчуке Александре Александровиче.....	159
Горчакова Н.О. Олександр Олександрович Столярчук - гордість вітчизняної науки.....	162
Дрогвоз С.М. Он щедро давал путевку в жизнь.....	165
Мамчур В.Й., Жилюк В.И. Преемственность поколений – в пример.....	166
Лиса Т.І. Спогади про вчителя.....	169
Гайвий В.П. Професор О.О. Столярчук – непересічна особистість.....	171
Уманець В.С. Спогади про роботу в студентському науковому гуртку.....	173